

Nowy Dwór Maz., 15.03.2022 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM

Maciej Wierzchoń

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Lekarza Weterynarii w Nowym Dworze Mazowieckim na terenie Powiatu Legionowskiego w 2021 roku.

Siły i środki

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Nowym Dworze Mazowieckim w 2021 r. posiadał 12 pracowników, w tym 9 pracowników merytorycznych, 2 wspomagających oraz 1 technicznego. Na 9 pracowników merytorycznych zatrudnionych było 6 lekarzy weterynarii i jeżeli chodzi o kadry, jest to jeden z lepszych wskaźników w Inspekcji Weterynaryjnej w województwie mazowieckim. Chyba z tego powodu z 57 nowych etatów zaplanowanych w powiatowych inspektoratach weterynarii w województwie mazowieckim PIW w Nowym Dworze Mazowieckim nie otrzymał ani jednego. Rotacja kadr w 2021 roku wynosiła 0%.

Pracownicy merytoryczni to Powiatowy Lekarz Weterynarii oraz dwa czteroosobowe zespoły – jeden zajmujący się zapobieganiem oraz zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, identyfikacją i rejestracją zwierząt oraz dobrostanem zwierząt, zaś drugi zajmujący się nadzorem nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i produkcją pasz oraz ubocznymi produktami zwierzęcymi.

Oprócz pracowników etatowych inspektorat współpracuje z tzw. wyznaczonymi lekarzami weterynarii, czyli osobami prowadzącymi własną działalność, którym na podstawie umów przekazuje się do wykonania część zadań Inspekcji Weterynaryjnej. Na terenie powiatu legionowskiego jest 5 takich osób.

Problemy związane z chorobami zakaźnymi

W 2021 r. głównymi problemami związanymi ze zdrowiem zwierząt były: grypa ptaków, afrykański pomór świń oraz wścieklizna.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Mazowiecka 5, 05-100 Nowy Dwór Maz.
tel.: (22)775-22-27, fax: (22)775-22-27, e-mail: nowydwormaz@piwet.net, www.nowydwormaz.piwet.net

Generalnie rok 2021 upłynął w Polsce (i w szczególności na Mazowszu) pod znakiem grypy ptaków. Pierwsze ogniska notowano już zimą roku 2020/2021, ale najgorsza sytuacja miała miejsce wiosną. Wirus grypy ptaków H5N8 zaatakowała hodowle wielkotowarowe drobiu w regionie żuromińskim, mławskim, płońskim oraz siedleckim. Pojedyncze ogniska oraz przypadki u zwierząt dzikich odnotowywano również w innych powiatach.

Była to największa w historii Polski epizootcja ptasiej grypy – największe straty odnotowano w województwach mazowieckim oraz wielkopolskim, duże straty stwierdzono również w województwach łódzkim oraz warmińsko-mazurskim. Na Mazowszu chorobę stwierdzano od marca do maja, potem jedno ognisko wystąpiło w sierpniu oraz kilka w listopadzie (H5N1). Straty w skali województwa to około 15 milionów zagazowanych ptaków w gospodarstwach zakażonych, kontaktowych oraz poddanych profilaktycznej likwidacji. Na terenie powiatu legionowskiego nie ma gospodarstw wielkotowarowych drobiu, dlatego nie był to istotny problem, niemniej jednak Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Nowym Dworze Mazowieckim wspierał powiaty najbardziej dotknięte chorobą, przesyłając do pomocy pracowników.

Jeżeli chodzi o grypę w powiecie legionowskim - stwierdzono w 2021 roku 4 przypadki choroby u łabędzi w Gminie Wieliszew. Ponieważ jednak z przeprowadzonej analizy ryzyka wynikało, że choroba nie stanowi istotnego zagrożenia dla drobiu, ograniczono się jedynie do monitorowania rozwoju choroby, nie podejmując innych działań.

Drugą istotną chorobą zakaźną w Polsce notowaną u zwierząt w 2021 r. był ASF. Na Mazowszu w 2021 r. stwierdzono jedynie 2 ogniska ASF u świń u świń na północy województwa (powiaty mławski i żuromiński). Odnotowano także ponad sto przypadków choroby u dzików. Na terenie powiatu legionowskiego w 2021 r. nie odnotowano ani jednego przypadku ASF u dzików. Dobra sytuacja odnotowana została również w sąsiednim powiecie nowodworskim, gdzie co prawda stwierdzono 5 przypadków ASF u dzików, ale występowały one u zwierząt upolowanych, u których nie stwierdzono jakichkolwiek objawów choroby. Nie wykazano także obecności wirusa choroby, a jedynie przeciwciała, co wskazuje na stare zakażenia (prawdopodobnie były to zakażone warchlaki, które chorobę przeżyły). Wydaje się, że tego typu przypadki mogą wystąpić również w powiecie legionowskim. Reasumując odnoszę wrażenie, że powoli na terenie powiatu legionowskiego oraz nowodworskiego ASF cofa się, co jest rezultatem podejmowanych działań.

W ramach zapobiegania ASF myśliwi z powiatu legionowskiego zastrzelili 479 dzików, zaś z nowodworskiego 472 i działania te utrzymują populację dzików na niższym poziomie, niż było to notowane w l. 2016-2017.

Omawiając sprawy związane z ASF, chciałem zwrócić uwagę na zagrożenia. Pierwszym z nich jest występowanie przypadków choroby u dzików w powiecie wyszkowskim, co jest dosyć niepokojące, biorąc pod uwagę, że to realnie blisko Gminy Serock. Jest tam co prawda znacząca bariera, jaką jest Narew, z praktycznie jednym mostem w Serocku, niemniej jednak nie można wykluczyć, że zwierzęta chore przedostaną się na teren powiatu legionowskiego.

Drugi problem, jaki obserwujemy, to fakt, że ginie bardzo duża ilość zwłok dzików zabitych w wypadkach drogowych (ponad 30%). Zwłoki te są zabierane przed pobraniem próbek albo przed przekazaniem do utylizacji. Fakt ten jest bardzo niepokojący, nie tyle w kontekście ASF, bo choroby tej już praktycznie nie ma, mam natomiast obawy, że padlina z takich dzików może być używana do produkcji żywności – niemniej jednak należy stwierdzić, że są to jak na razie przypuszczenia.

Trzecia choroba zakaźna, budząca duży niepokój, to wścieklizna. W 2021 r. odnotowano 115 przypadków wścieklizny w Polsce, w tym 110 w województwie mazowieckim. Chorobę notowano w Warszawie oraz powiecie wołomińskim około 8 km od granicy powiatu legionowskiego. Choroba jest dużym zagrożeniem i z analizy ryzyka wynika, że jej wystąpienie w powiecie legionowskim jest prawdopodobne. Jak na razie jednak choroby nie stwierdzono w powiecie legionowskim i działania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Nowym Dworze Mazowieckim w zakresie zapobiegania i zwalczania wścieklizny ograniczają się do monitorowania choroby, monitoringu przyjęcia szczepionki u lisów, oraz działań o charakterze szkoleniowo-informacyjnym.

Innych chorób zakaźnych, pomimo prowadzonego monitoringu, nie stwierdzono i nie odnotowano podwyższonego ryzyka ich wystąpienia.

Problemy związane z nadzorem nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego, paszami oraz utylizacją

Produkcja żywności pochodzenia zwierzęcego w powiecie legionowskim jest niewielka. W 2021 r. na terenie powiatu istniał 1 zatwierdzony zakład produkujący wędliny (zamknięty w 2022 r. z powodu przeniesienia przez właściciela produkcji do nowo budowanego zakładu w powiecie wołomińskim). Pozostałe podmioty nadzorowane w tym zakresie miały bardzo nieznaczną ilościowo produkcję i nie spowodowały jakichkolwiek problemów zdrowotnych.

Analogicznie rzecz ma się z podmiotami paszowymi i zajmującymi się ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego – w powiecie legionowskim są jedynie podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, niesprawiające istotnych problemów w nadzorze.

Problemy związane z nadzorem nad dobrostanem zwierząt

W 2021 r. na terenie powiatu legionowskiego nie odnotowywano również problemów z zapewnieniem dobrostanu zwierząt.

Problem w tym zakresie może się pojawić w 2022 r. i dotyczyć Fundacji „Schroniska dla Zwierząt w Józefowie”. Obiekt ten od 2017 roku nie jest podmiotem nadzorowanym

przez organ Inspekcji Weterynaryjnej i został skreślony z rejestru podmiotów nadzorowanych przez PLW w Nowym Dworze Mazowieckim jako niespełniający wymagań weterynaryjnych dla schroniska dla zwierząt. Prowadzone są tam jedynie doraźne kontrole dotyczące dobrostanu zwierząt (których rezultat wskazuje zwykle, że dobrostan zwierząt w schronisku jest przestrzegany). W 2021 r. zostały jednak wprowadzone przepisy AHL czyli unijnego prawa o zdrowiu zwierząt. Przepisy te w bardzo istotny sposób zmieniają definicję schroniska dla zwierząt, w świetle której Fundacja będzie musiała być uznana za podmiot prowadzący nielegalne schronisko. Muszę również podkreślić, że niezależnie od powyższego, otrzymuję informacje o prowadzeniu przez osoby pracujące w tym obiekcie niekontrolowanego dokarmiania zwierząt w rejonie obiektu, w tym zwierząt dzikich, co jest działaniem niewłaściwym, biorąc pod uwagę ryzyko zawleczenia wścieklizny z rejonu Warszawy oraz powiatu wołomińskiego.

POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII
w Nowym Dworze Mazowieckim
wet. Maciej Wierzbicki

